ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของโปรแกรมการฝึกทักษะการใช้วีลแชร์สำหรับผู้ที่เป็นอัมพาตครึ่งท่อนล่าง

ผู้เขียน นางสาวเสาวลักษณ์ จันทรเกษมจิต

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (กิจกรรมบำบัด)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร. ปิยะ ตรีวิทยา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาโปรแกรมการฝึกทักษะการใช้วีลแชร์ และประเมินทักษะการใช้วีลแชร์สำหรับผู้ที่เป็นอัมพาตครึ่งท่อนล่าง ผู้เข้าร่วมวิจัยเป็นอัมพาตครึ่งท่อนล่างจำนวน 3 คน เป็นเพศชาย 2 คน และหญิง 1 คน มีอายุระหว่าง 20 ถึง 35 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ (1) การฝึกทักษะการใช้วีลแชร์ ในสาขากิจกรรมบำบัด ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู โรงพยาบาลศิริราช (2) การฝึกทักษะการใช้วีลแชร์ในการทำกิจกรรม โดยการทำกิจกรรมในพื้นที่ของโรงพยาบาลศิริราช และ (3) การฝึกทักษะการใช้วีลแชร์ในชุมชน ผู้วิจัยทำการศึกษาผลของโปรแกรมการฝึกทักษะการใช้วีลแชร์ที่พัฒนาขึ้นโดยศึกษาแบบผสานวิธี การศึกษาเชิงปริมาณประกอบด้วยการประเมินความสามารถและความปลอดภัยในการใช้วีลแชร์ โดยใช้แบบประเมินทักษะการใช้วีลแชร์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น และการศึกษาเชิงคุณภาพประกอบด้วยการสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการใช้วีลแชร์ในบริบทที่ผู้เข้าร่วมวิจัยอาศัยอยู่ และการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประโยชน์ ข้อควรปรับปรุง และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผลการศึกษาด้านทักษะการใช้วีลแชร์จากแบบประเมินทักษะการใช้วีลแชร์พบว่าระดับของความสามารถของผู้เข้าร่วมวิจัยทั้ง 3 คนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 45.16 และด้านความปลอดภัยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 33.33 ข้อมูลจากการสังเกตและการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมของผู้เข้าร่วมวิจัยคือสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมทางสังคม หลังการเข้าร่วมโปรแกรม ผู้เข้าร่วมวิจัยทุกรายได้นำทักษะที่ได้รับไปใช้ในการประกอบกิจกรรมการดำเนินชีวิต รู้สึกมั่นใจในการใช้วีลแชร์ในชุมชน และภูมิใจที่มี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ความสามารถเพิ่มมากขึ้น ผู้เข้าร่วมวิจัยเสนอความคิดเห็นว่า ควรเพิ่มระยะเวลา จำนวนครั้ง และหัวข้ออื่นๆของโปรแกรมการฝึกการใช้วีลแชร์ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมนี้มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับผู้ที่เป็นอัมพาตครึ่งท่อนล่างเพื่อเพิ่มศักยภาพการใช้ วีลแชร์เมื่อกลับสู่ชุมชน อย่างไรก็ตามอาจต้องมีการปรับประยุกต์โปรแกรม ให้มีความเหมาะสมกับระดับของสภาพร่างกายและความต้องการผู้รับบริการแต่ละราย ทั้งนี้ควรจะให้ครอบครัวของผู้รับบริการเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึก เพื่อจะได้ทราบถึงความสามารถที่แท้จริงในการใช้วีลแชร์และให้การช่วยเหลือที่ถูกต้องกับผู้ใช้วีลแชร์เมื่อกลับเข้าสู่ชุมชนได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Effects of Wheelchair Skill Training Program for People with Paraplegia

Author Miss Saowaluk Jantharakasamjit

Degree Master of Science (Occupational Therapy)

Thesis Advisor Dr. Piya Trivittaya

ABSTRACT

The purposes of this study were to study the effectiveness of developed wheelchair skills training program for people with paraplegia. Three participants (2 male and 1 female, aged between 20 and 35) with paraplegia who lived in Bangkok metropolitan region were voluntarily included in this study. The developed program consisted of three steps; a) wheelchair skills training in occupational therapy department of Siriraj hospital b) wheelchair for occupation training in areas of Siriraj hospital and c) wheelchair training in community. The effectiveness of the program was evaluated by qualitative and quantitative methodologies. The ability and safety of wheelchair skills were assessed by Wheelchair Skills Assessment questionnaire. In-depth interview and observe were conducted for evaluation benefits, adjustment and application of wheelchair skills training program. The results showed the ability of wheelchair use in all participants increased 45.16% and the safety of wheelchair skills increase 33.33% in average. Information from in-depth interviews of all participants showed the effects of built environment, economic and cultural factors on the ability of using wheelchair. After the program complete, all participants applied the increased ability in wheelchair maneuver to real-life situation and they gained more confidence to use wheelchair in every-life activities. Participants also provided some suggestions for improvement of the program that included providing more items in skill training and increasing duration and frequency of training. In conclusion, this developed program was appropriated to use as a part of rehabilitation program for people with paraplegia before discharge

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

to community. However, the individual program considered to fit the program with level of physical condition and individual's need. Furthermore, family member should be involved in the training program for the understanding the ability level of wheelchair and learning how to assist participant with the problems of using a wheelchair.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved